

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE.

Zagadnienia lekcyjne dla Kl. II. LO, sem. IV, w oparciu o zagadnienia programowe. 27.02-5.03.2021.

1. Definicja i typologia partii politycznych.

- partia polityczna – to z perspektywy socjologicznej grupa społeczna o wyodrębnionej strukturze organizacyjnej, mająca przywództwo, określony system wartości, program polityczny i cel, którym jest zdobycie władzy w państwie, jej utrzymanie lub umocnienie bądź wywieranie na nią wpływu.
- podział partii politycznych ze względu na strukturę organizacyjną : komitetowe, rozwinięte, kadrowe, masowe, scentralizowane, zdecentralizowane.
- podział partii politycznych ze względu na program polityczno-społeczny : konserwatywne, chrześcijańsko-demokratyczne, liberalne, socjaldemokratyczne, agrarne.
- tendencje zmian zachodzących w partiach : rezygnacja z masowego członkostwa, profesjonalizacja, wzrost znaczenia mediów, zanik różnic programowych, dominacja partii relewantnych.
- funkcje partii politycznych : wyborcza, sprawowanie rządów w państwie, reprezentowanie interesów różnych grup społecznych, wpływ na opinię publiczną.

2. Współczesne systemy partyjne.

- typy systemów partyjnych : jednopartyjny, dwupartyjny, wielopartyjny.
- statut partii politycznej – akt prawny określający cele, strukturę i zasady funkcjonowania partii.
- warunki formalne konieczne do powstania partii : pisemne deklaracje członków, zgłoszenie do wpisu do sądu, wpisania przez sąd okręgowy do ewidencji partii politycznych.

3. Partie polityczne w Polsce.

- główne partie / siły / polityczne w Polsce : PIS, PO, ZSL, Lewica, Skrajna Prawica, Polska2050.

4. Współczesne systemy wyborcze.

- rodzaje systemów wyborczych : większościowe, proporcjonalne.
- metody przeliczania głosów na mandaty : formuła Here'a-Niemeyera, formuła d'Hondta, formuła Sainte-Legue.

5. Pojęcie i geneza demokracji.

- demokracja : jest formą ustroju państwa, w której obywatele tego państwa sprawują rządy bezpośrednio lub za pośrednictwem wybranych przedstawicieli.
- podstawowe wartości demokratyczne : wolność, równość, sprawiedliwość.
- formy demokracji : bezpośrednia i pośrednia.
- trójpodział władzy : wykonawcza, ustawodawcza, sędziowska.

6. Pojęcie i geneza państwa.

- państwo – samowystarczalna społeczność, uznająca określony porządek prawny.
- państwo – to trwała wspólnota ludzi, zajmująca określone terytorium, poddana zwierzchniej władzy.
- państwo jest polityczną, suwerenną, terytorialną i przymusową organizacją społeczeństwa.
- koncepcje genezy państwa : teistyczna, umowy społecznej, podboju i przemocy, marksistowska, naturalna, kulturowa.

Józef Dubicki